

**School
hopping!**
Σχολικός τουρισμός
στη Δυτική Μακεδονία

Για μαθητές
Α' Λυκείου

Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας
Αντιπεριφέρεια Τουρισμού, Πολιτισμού & Περιβάλλοντος
Αντιπεριφέρεια Παιδείας & Αθλητισμού

**ΔΥΤΙΚΗ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ** | **WEST
MACEDONIA**

School hopping!

Σχολικός τουρισμός στη Δυτική Μακεδονία

Ποιος είναι ο σκοπός της δράσης;

Γνωρίζουμε ξανά τη Δυτική Μακεδονία ως προορισμό για όλο τον χρόνο, μέσα από εκπαιδευτικές επισκέψεις και εκδρομές των μαθητριών και των μαθητών της Περιφέρειας, αλλά και άλλων περιοχών

Ποιους αφορά;

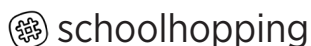
Όλες τις μαθήτριες και όλους τους μαθητές στην Ε' και τη ΣΤ' τάξη του δημοτικού, στις Α', Β' και Γ' τάξεις του γυμνασίου και στις Α' και Β' τάξεις του λυκείου, σε όλες τις σχολικές μονάδες πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης

Πώς μπορώ να μάθω περισσότερα;

Αναζητήστε τα ηλεκτρονικά βιβλία (e-books) με λεπτομερείς πληροφορίες για μνημεία, αξιοθέατα, αρχαιολογικούς χώρους, γεώτοπους και άλλα σημεία εκπαιδευτικού ενδιαφέροντος, αλλά και με προτάσεις για γευστικές δοκιμές και μικρές, χρήσιμες συμβουλές αγοράς ή διασκέδασης.

Επίσης, το e-book για επιπρόσθετους ψυχαγωγικούς και εκπαιδευτικούς προορισμούς, αλλά και ακόμη ένα e-book με προτεινόμενες τριήμερες εκδρομές στη Δυτική Μακεδονία.

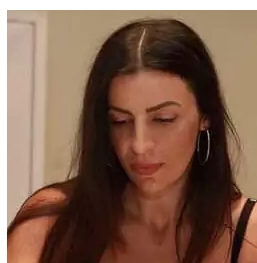
Ας γνωρίσουμε ξανά τον τόπο μας!

Μια πρωτοβουλία της Αντιπεριφέρειας Τουρισμού, Πολιτισμού & Περιβάλλοντος, σε συνεργασία με την Αντιπεριφέρεια Παιδείας & Αθλητισμού της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας

Πολυτίμη Φαρμάκη
Αντιπεριφερειάρχης Τουρισμού,
Πολιτισμού & Περιβάλλοντος
Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας

Όλγα Πουταχίδου
Αντιπεριφερειάρχης
Παιδείας & Αθλητισμού
Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας

Αντιπεριφέρεια Τουρισμού, Πολιτισμού & Περιβάλλοντος
Τ. 24610 52629 E. p.farmaki@pdm.gov.gr

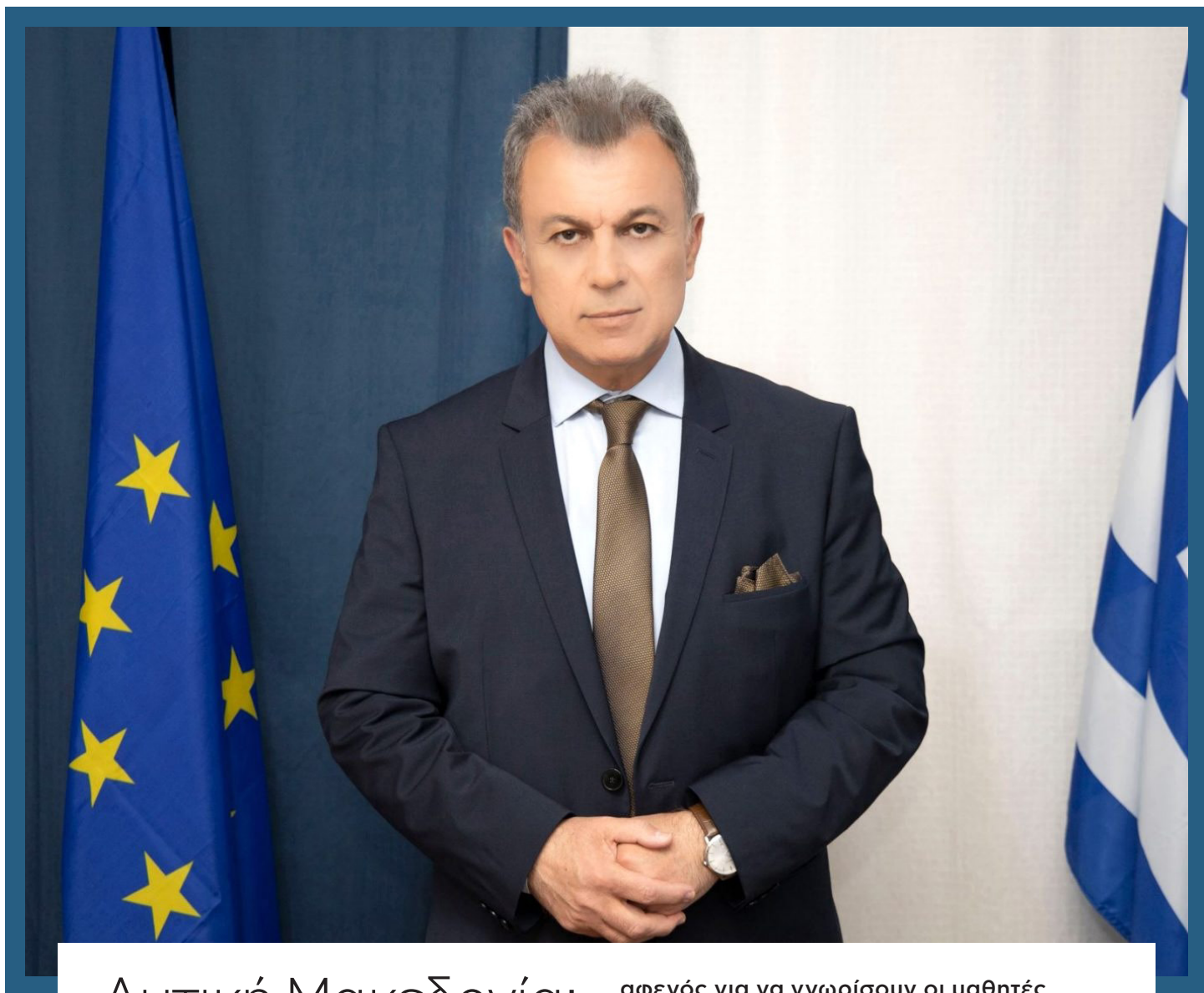
Αντιπεριφέρεια Παιδείας & Αθλητισμού
Τ. 24610 52653 E. o.poutachidou@pdm.gov.gr

© Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας

School hopping!
Σχολικός τουρισμός
στη Δυτική Μακεδονία

02-03

Δυτική Μακεδονία: Εκεί όπου η μάθηση γίνεται εμπειρία

Με τη δράση αυτή συναντιούνται δύο Αντιπεριφέρειες, για να προβάλλουν τον πολιτισμό, τα μνημεία, τους αρχαιολογικούς χώρους και το φυσικό περιβάλλον της Δυτικής Μακεδονίας, μέσω του σχολικού τουρισμού. Ο στόχος είναι κυρίως εκπαιδευτικός, αλλά και ψυχαγωγικός,

αφενός για να γνωρίσουν οι μαθητές της Δυτικής Μακεδονίας τον τόπο τους και αφετέρου για να φιλοξενήσουμε τους μαθητές της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης απ' όλη την Ελλάδα.

Σας καλωσορίζουμε, λοιπόν, εκπαιδευτικούς και μαθητές, στη Δυτική Μακεδονία: εκεί όπου η μάθηση γίνεται εμπειρία.

Γιώργος Αμανατίδης
Περιφερειάρχης Δυτικής Μακεδονίας

Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας
Αντιπεριφέρεια Τουρισμού, Πολιτισμού & Περιβάλλοντος
Αντιπεριφέρεια Παιδείας & Αθλητισμού

ΔΥΤΙΚΗ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ | WEST
MACEDONIA

Περιφερειακή
Ενότητα
Γρεβενών

ΜΟΥΣΕΙΟ ΦΥΣΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ, ΜΗΛΙΑ ΓΡΕΒΕΝΩΝ

Στη Μηλιά Γρεβενών στεγάζεται, σε ένα ανακαινισμένο κτήριο, μια παλαιοντολογική έκθεση διεθνών προδιαγραφών, όπου οι επισκέπτες μπορούν να θαυμάσουν μοναδικά προϊστορικά ευρήματα της περιοχής των Γρεβενών. Τα εκθέματα προέρχονται από εκτεταμένες ανασκαφές που αποκάλυψαν απολιθώματα ελεφάντων, ρινόκερων, μαχαιρόδοντων, γαζελών, αρκούδων, αιλουροειδών, χελώνων, ιππαρίων, ταπίρων, αλλά και του εντυπωσιακού βοοειδούς που ονομάστηκε διεθνώς «Γρεβενοβούς ο αρχαϊκός», παίρνοντας

το όνομά του από την περιοχή. Η έκθεση περιλαμβάνει, επίσης, συλλογές ορυκτών, πετρωμάτων και απολιθωμένων θαλάσσιων οργανισμών του παλαιοβυθού των Γρεβενών, ηλικίας 30 εκατομμυρίων ετών. Το εντυπωσιακότερο έκθεμα, όμως, είναι ένας χαυλιόδοντας μήκους 5,02 μ., που ανήκε στον Μαστόδοντα της Μηλίας, έναν γιγάντιο φυτοφάγο πρόγονο του ελέφαντα, με χαυλιόδοντες, που έζησε πριν από 3,5 εκατομμύρια χρόνια και έχει καταχωρηθεί στο βιβλίο ρεκόρ Γκίνες ως ο μεγαλύτερος παγκοσμίως.

Για περισσότερες πληροφορίες:
Τ. 24620 61271

School hopping!
Σχολικός τουρισμός
στη Δυτική Μακεδονία

06-07

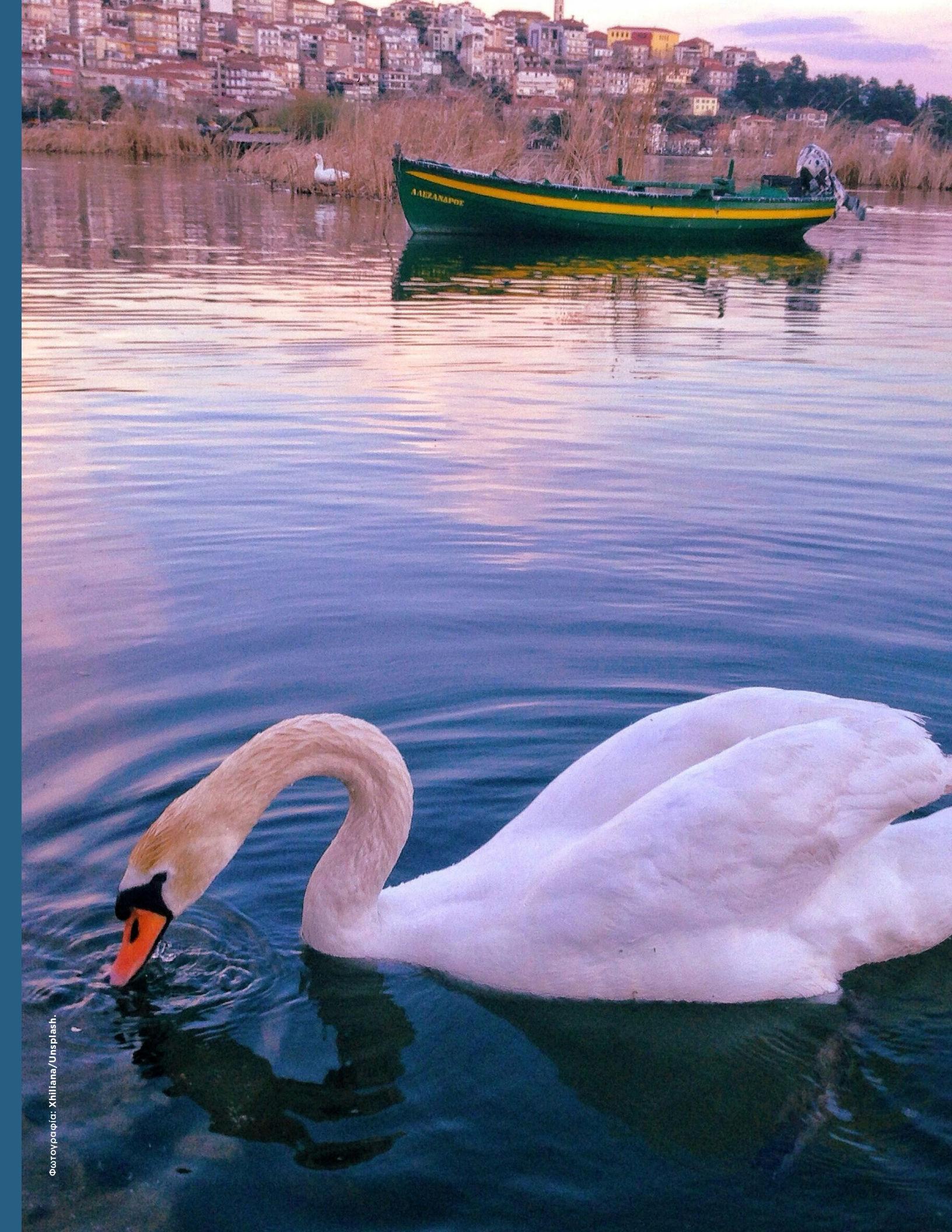

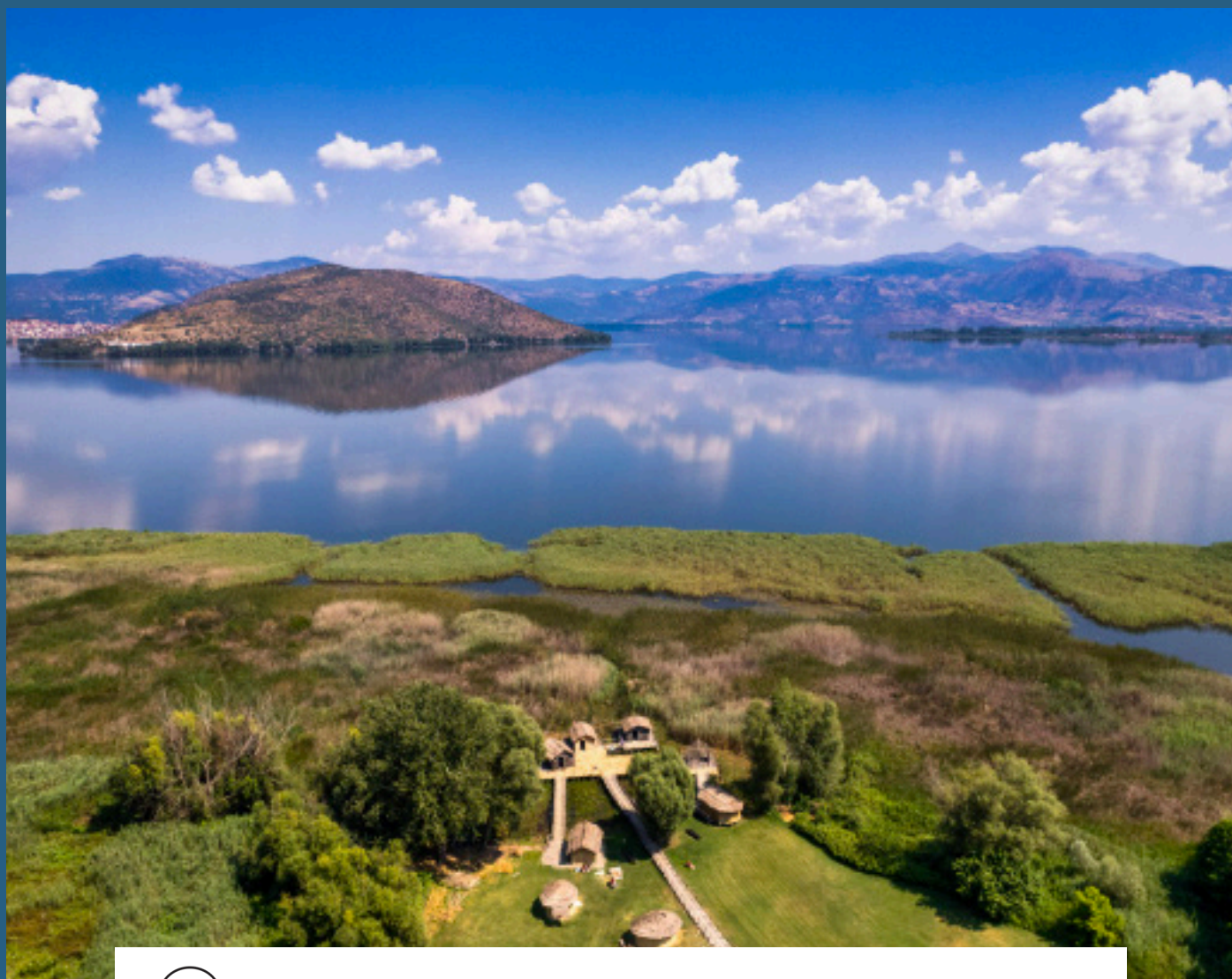

Περιφερειακή
Ενότητα
Καστοριάς

ΑΝΟΙΚΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΝΕΟΛΙΘΙΚΟΥ ΛΙΜΝΑΙΟΥ ΟΙΚΙΣΜΟΥ, ΔΙΣΠΗΛΙΟ

Ο λιμναίος οικισμός στο Δισπηλιό, που βρίσκεται στη νότια όχθη της λίμνης της Καστοριάς, περίπου 7 χιλιόμετρα από την πόλη, αναδεικνύει πτυχές της ζωής και του πολιτισμού της Νεότερης Νεολιθικής Περιόδου. Ο οικισμός αναπτύχθηκε γύρω από τη λίμνη μεταξύ της 6ης και της 4ης χιλιετίας π.Χ., φέρνοντας στο φως σημαντικά στοιχεία για την καθημερινότητα εκείνης της εποχής. Ο οικισμός στη θέση Νησί ανακαλύφθηκε τυχαία το 1932, όταν η πτώση της στάθμης της

λίμνης αποκάλυψε ξύλινους πασσάλους. Σήμερα ο χώρος λειτουργεί ως ανοικτό μουσείο, προσφέροντας μια βιωματική αναπαράσταση της νεολιθικής ζωής. Αποτελείται από οκτώ καλύβες φυσικού μεγέθους, χτισμένες πάνω σε ξύλινες πλατφόρμες δίπλα στη λίμνη, με αντίγραφα ευρημάτων στο εσωτερικό τους. Ανάμεσα στα ευρήματα ξεχωρίζουν τρεις οστέινες φλογέρες και μία ξύλινη πινακίδα με εγχάρακτα γραμμικά σύμβολα, που ίσως αποτελεί πρώιμη μορφή γραφής.

Για περισσότερες πληροφορίες:

T. 2460 21910 W. <https://limneosoikismos.gr>

E. makednoslimnaios@gmail.com

School hopping!

Σχολικός τουρισμός
στη Δυτική Μακεδονία

10-11

ΜΟΥΣΕΙΟ ΠΑΛΑΙΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ & ΠΑΛΑΙΟΒΟΤΑΝΙΚΗΣ ΝΟΣΤΙΜΟΥ

Στο χωριό Νόστιμο, κοντά στο Απολιθωμένο Δάσος, βρίσκεται το Μουσείο Παλαιοντολογίας & Παλαιοβοτανικής. Η ιστορία του ξεκινά το 1935, όταν ένας κάτοικος ανακάλυψε απολιθωμένους κορμούς και απολιθώματα κατά την εξόρυξη λιγνίτη. Οι συστηματικές ανασκαφές που ξεκίνησαν περίπου 60 χρόνια αργότερα έφεραν στο φως πολύτιμα ευρήματα, όπως απολιθωμένους κορμούς φοινίκων, τροπικά και υποτροπικά φυτά, καθώς και

απολιθώματα που αποκαλύπτουν σημαντικά στοιχεία για τις κλιματικές συνθήκες της εποχής. Το μουσείο, το οποίο λειτουργεί από το 2002, φιλοξενεί στις συλλογές του τα σημαντικότερα ευρήματα του Απολιθωμένου Δάσους, ενώ παρουσιάζει και σπάνια δείγματα με διεθνή αξία. Ανάμεσα στα εκθέματα ξεχωρίζει ένα νέο είδος χελώνας, μοναδικό στον ευρωπαϊκό και παγκόσμιο χώρο, που προσθέτει ιδιαίτερη αξία στις συλλογές του μουσείου.

Για περισσότερες πληροφορίες:
Τ. 24670 84588

Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας
Αντιπεριφέρεια Τουρισμού, Πολιτισμού & Περιβάλλοντος
Αντιπεριφέρεια Παιδείας & Αθλητισμού

ΔΥΤΙΚΗ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ | WEST
MACEDONIA

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ Π.Ε. ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ, ΑΡΓΟΣ ΟΡΕΣΤΙΚΟ

Το Αρχαιολογικό Μουσείο Π.Ε. Καστοριάς, που βρίσκεται στο Άργος Ορεστικό, αποτελεί σημαντικό πολιτιστικό κόμβο για την περιοχή. Η μόνιμη συλλογή του, οργανωμένη σε χρονολογική σειρά, παρουσιάζει σημαντικές αρχαιότητες της περιοχής, φωτίζοντας άγνωστες πτυχές της οργάνωσης και της καθημερινής ζωής στην αρχαία Μακεδονία. Στην πρώτη ενότητα της συλλογής περιλαμβάνονται ευρήματα από την Πρώιμη Εποχή του Σιδήρου, κυρίως από νεκροταφεία του νομού Καστοριάς. Η δεύτερη ενότητα αναφέρεται στην Αρχαία Ορεστίδα, ενώ η τρίτη εστιάζει στην Ορεστίδα κατά την εποχή του Αλεξάνδρου, δηλαδή τον 4ο και 3ο αιώνα π.Χ. Η τελευταία ενότητα αναδεικνύει την «ελεύθερη» Ορεστίδα κατά τη ρωμαϊκή περίοδο, με ευρήματα από τον 3ο έως τον 1ο αιώνα π.Χ. Εκτός από τη μόνιμη συλλογή, το μουσείο φιλοξενεί περιοδικές εκθέσεις και διοργανώνει δράσεις για το σχολικό και το ευρύ κοινό, με στόχο την ενίσχυση της πολιτιστικής εκπαίδευσης και την προβολή της πλούσιας αρχαιολογικής κληρονομιάς της περιοχής.

Για περισσότερες πληροφορίες:

T. 24670 44616, 24670 26781 W. <https://www.amao.gr>

E. efakas@culture.gr

School hopping!
Σχολικός τουρισμός
στη Δυτική Μακεδονία

12-13

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ ΔΙΟΚΛΗΤΙΑΝΟΥΠΟΛΗΣ

Σε μικρή απόσταση από το αρχαιολογικό μουσείο του Άργους Ορεστικού, κοντά στο σημερινό Αρμενοχώρι, βρίσκεται ο αρχαιολογικός χώρος της Διοκλητιανούπολης. Η πόλη φέρεται να ιδρύθηκε από τον ρωμαίο αυτοκράτορα Διοκλητιανό (284-305 μ.Χ.), από τον οποίο έλαβε και το όνομά της. Τα εντυπωσιακά

τείχη της πόλης, με συνολική περίμετρο περίπου 2.700 μέτρων, χρονολογούνται στα τέλη του 3ου ή τις αρχές του 4ου αιώνα, όπως μαρτυρούν ευρήματα (χάλκινα νομίσματα) της περιόδου. Ο αρχαιολογικός χώρος περιλαμβάνει σημαντικά τμήματα των αποκατεστημένων τειχών, καθώς και ερείπια λατρευτικών και κοσμικών κτηρίων από τον 4ο και τον 5ο αιώνα, προσφέροντας μια μοναδική ευκαιρία για εξερεύνηση της ιστορίας της περιοχής.

Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας
Αντιπεριφέρεια Τουρισμού, Πολιτισμού & Περιβάλλοντος
Αντιπεριφέρεια Παιδείας & Αθλητισμού

ΔΥΤΙΚΗ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ | WEST
MACEDONIA

Περιφερειακή
Ενότητα
Κοζάνης

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΙΑΝΗΣ

Το Αρχαιολογικό Μουσείο Αιανής φιλοξενεί ευρήματα από τις ανασκαφές της αρχαίας πόλης της Αιανής, πρωτεύουσας του βασιλείου της Ελίμειας, καθώς και από την ευρύτερη περιοχή της. Τα εκθέματα αναδεικνύουν τον σημαντικό ρόλο και τη σημασία της πόλης και επαναπροσδιορίζουν τη μακραίωνη ιστορία της Μακεδονίας. Το σύγχρονο κτήριο του μουσείου θεμελιώθηκε το 1992 και λειτούργησε σταδιακά από το 2002, σε εκθεσιακό χώρο 1.000 τ.μ. Περιλαμβάνει έξι κύριες αίθουσες με ευρήματα από την προϊστορική έως τη ρωμαϊκή εποχή και μία αίθουσα για περιοδικές εκθέσεις. Στην Αίθουσα Α' παρουσιάζεται η ιστορία και η προϊστορική ζωή της περιοχής. Η Αίθουσα

Β' φιλοξενεί ευρήματα αρχαϊκών, κλασικών και ελληνιστικών χρόνων από τον λόφο της Μεγάλης Ράχης. Στην Αίθουσα Γ' παρουσιάζεται η καθημερινή ζωή των κατοίκων. Η Αίθουσα Δ' περιλαμβάνει ταφικά ευρήματα από τη βασιλική νεκρόπολη στη θέση Λιβάδια και από νεκροταφεία της περιοχής, ενώ στην Αίθουσα Ε' παρουσιάζονται έργα γλυπτικής, αγάλματα, αρχιτεκτονικά γλυπτά, επιτύμβιες και αναθηματικές στήλες. Τέλος, στην Αίθουσα ΣΤ' εκτίθενται επιπλέον ταφικά ευρήματα. Το μουσείο πραγματοποιεί εκπαιδευτικά προγράμματα και ξεναγήσεις, συνέδρια και εκδηλώσεις, με σκοπό τη διαρκή επαφή με το κοινό και την ανάδειξη του εκπαιδευτικού του χαρακτήρα.

Για περισσότερες πληροφορίες:

T. 24610 98800 W. <https://www.museumaiani.gr>

E. efakoz@culture.gr

School hopping!
Σχολικός τουρισμός
στη Δυτική Μακεδονία

16-17

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ ΑΙΑΝΗΣ - ΑΡΧΑΙΑ ΠΟΛΗ

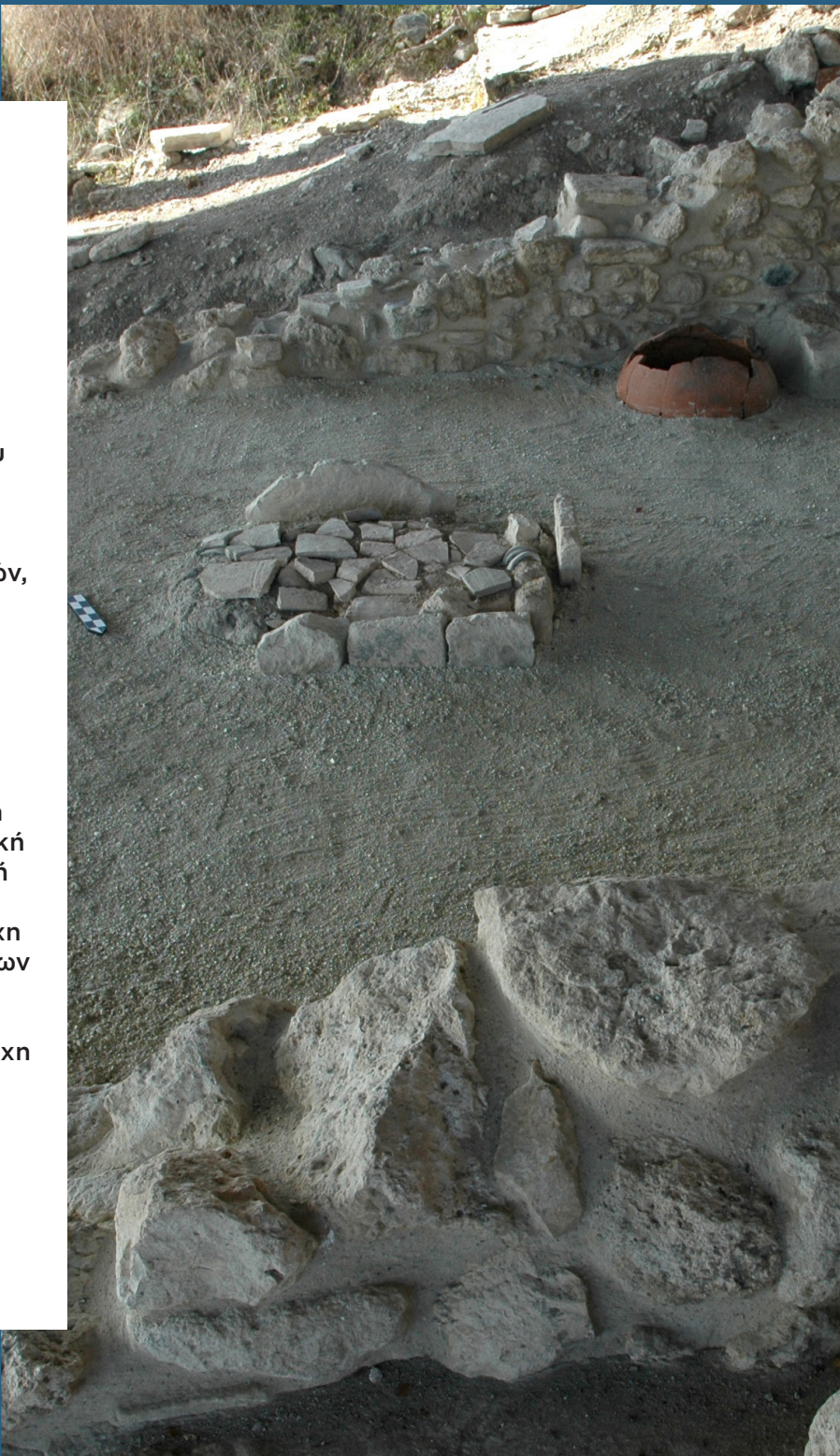
Η αρχαία πόλη της Αϊανής ταυτίζεται με τα ευρήματα στον υπαίθριο αρχαιολογικό χώρο της Αϊανής, στη θέση Μεγάλη Ράχη - έναν ψηλό, οχυρωμένο λόφο με πλατώματα, όπου υπήρχαν κατοικίες. Παρά την έντονη λιθολόγηση που υπέστη ο χώρος, η αποκάλυψη κατάλοιπων λαμπρών δημόσιων κτηρίων, ιδιωτικών κατοικιών, κεντρικής δεξαμενής υδροδότησης του οικισμού, δρόμων επικοινωνίας, καταστημάτων, εργαστηριακών και λατρευτικών χώρων, καθώς και μεγάλων κτιστών τάφων πλούσια κτερισμένων, αναδεικνύουν μια σημαντική, οργανωμένη πόλη ήδη από τον 6ο αιώνα π.Χ. Η αρχαία Αϊανή κατοικήθηκε συνεχώς από τη Νεολιθική Εποχή (5η χιλιετία π.Χ.) έως την Εποχή του Σιδήρου, γεγονός που δείχνει τη σημασία της θέσης της. Η Μεγάλη Ράχη εγκαταλείφθηκε οριστικά στο τέλος των Ελληνιστικών Χρόνων, πιθανόν λόγω σεισμού, και ο οικισμός μεταφέρθηκε σε νέα τοποθεσία (πιθανότατα στη Ράχη Τσέικα).

Για περισσότερες πληροφορίες:

T. 24610 98800, W. <https://www.museumaianis.gr>

E. efakoz@culture.gr

Φωτογραφία: Εφορία Αρχαιοτήτων Κοζάνης (ΕΦΑ Κοζάνης).

Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας
Αντιπεριφέρεια Τουρισμού, Πολιτισμού & Περιβάλλοντος
Αντιπεριφέρεια Παιδείας & Αθλητισμού

ΔΥΤΙΚΗ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ | WEST
MACEDONIA

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ ΑΙΑΝΗΣ - ΝΕΚΡΟΠΟΛΗ

Στις θέσεις «Λειβάδια» και «Τσάρια», κοντά στη Μεγάλη Ράχη, ανασκάφηκε η βασιλική νεκρόπολη της Αιανής. Οι τάφοι της χρονολογούνται από την Ύστερη Εποχή του Χαλκού έως τα Ελληνιστικά Χρόνια, γεγονός που την καθιστά μοναδική στον βορειοελλαδικό χώρο. Στη νεκρόπολη της Αιανής αποκαλύφθηκαν δώδεκα μνημειακοί, κτιστοί, θαλαμωτοί τάφοι και πολλοί μικρότεροι, με ναόσχημες κατασκευές πάνω στους μεγάλους τάφους που μαρτυρούν ότι οι νεκροί τιμούνταν

ως ήρωες. Πολλοί τάφοι είχαν επιτύμβιες στήλες, αγάλματα και περιβόλους, ενώ τη νεκρόπολη προστάτευε μαρμάρινο λιοντάρι. Η μνημειακή αρχιτεκτονική, τα πλούσια κτερίσματα και η λατρεία των νεκρών επιβεβαιώνουν ότι πρόκειται για το βασιλικό νεκροταφείο της αρχαίας Αιανής, αντανακλώντας την ισχυρή οικονομία, το υψηλό επίπεδο ζωής και τη σύνδεση της περιοχής με τον υπόλοιπο ελληνικό πολιτισμό.

Για περισσότερες πληροφορίες:

T. 24610 98800 W. <https://www.museumaiani.gr>

E. efakoz@culture.gr

School hopping!
Σχολικός τουρισμός
στη Δυτική Μακεδονία

18-19

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΚΟΖΑΝΗΣ

Η Αρχαιολογική Συλλογή Κοζάνης στεγάζεται σε ανακαινισμένο, διώροφο νεοκλασικό κτήριο των αρχών του 20ού αι., γνωστό ως «Οίκος Κατσικά». Η έκθεση χωροθετείται στις πέντε αίθουσες του ισογείου και στον αύλειο χώρο του κτηρίου. Σήμερα εκτίθενται 705 αντικείμενα. Πρόκειται για παλιά και νέα ευρήματα παραδόσεων και περισυλλογών, καθώς και ανασκαφικά σύνολα έως και το 2010 από σχεδόν όλη την περιφέρεια της Κοζάνης - εκτός Αιανής, που βρίσκονται

στο τοπικό αρχαιολογικό μουσείο. Η έκθεση των ευρημάτων έχει δομηθεί χρονολογικά, θεματικά, αλλά και με βάση το υλικό κατασκευής τους σε δύο ενότητες: εκθέματα που έχουν περιέλθει στη συλλογή μέχρι το 1980 και εκθέματα από το 1980 κι έπειτα, που «αφηγούνται» την ιστορία της περιοχής από τους προϊστορικούς έως και τους ρωμαϊκούς χρόνους.

Για περισσότερες πληροφορίες:

T. 24610 26210, 24610 49193

W. <http://efakoz.gr> (υπό κατασκευή)

E. efakoz@culture.gr

Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας
Αντιπεριφέρεια Τουρισμού, Πολιτισμού & Περιβάλλοντος
Αντιπεριφέρεια Παιδείας & Αθλητισμού

ΔΥΤΙΚΗ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ | WEST
MACEDONIA

ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΣ ΤΑΦΟΣ ΣΠΗΛΙΑΣ ΕΟΡΔΑΙΑΣ

Ο μακεδονικός τάφος της Σπηλιάς Εορδαίας ανασκάφηκε το 1986-1987. Έχει κατεύθυνση Β-Ν, είναι διθάλαμος, με μνημειακή πρόσοψη δωρικού ρυθμού και ελεύθερο αέτωμα, που κρύβει την ενιαία καμάρα κάλυψης. Σύμφωνα με την ανθρωπολογική εξέταση του υλικού, οι νεκροί που θάφτηκαν σε αυτόν ανέρχονταν σε επτά ή οκτώ και συνοδεύονταν από κτερίσματα όπως προσωπικά αντικείμενα (στλεγγίδες, πόρπες, μαχαίρια), αγγεία (αμφορείς, πινάκια, λάγνηοι, μυροδοχεία, σκυφίδια) και άλλα (αστράγαλοι, λύχνοι, ειδώλια, νομίσματα). Τα ευρήματα τοποθετούν τη χρήση του μνημείου από το δεύτερο τέταρτο του 2ου έως το τελευταίο του 1ου αιώνα π.Χ. Ωστόσο, η τυπολογική σύγκρισή του με άλλα παρόμοια το ανάγει πιθανόν στα τέλη του 4ου αι. π.Χ., υποδηλώνοντας καθαρισμό του τάφου από τις πρωιμότερες ταφές.

Για περισσότερες πληροφορίες:

Τ. 24610 98800 W. efakoz@culture.gr

School hopping!
Σχολικός τουρισμός
στη Δυτική Μακεδονία

20-21

ΠΑΛΑΙΟΝΤΟΛΟΓΙΚΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΣΙΑΤΙΣΤΑΣ

Η Παλαιοντολογική Συλλογή Σιάτιστας, που στεγάζεται στο ιστορικό Τραμπάντζειο Γυμνάσιο, φιλοξενεί σημαντικούς θησαυρούς. Η συλλογή ξεκίνησε το 1902, με την εύρεση απολιθωμένου χαυλιόδοντα στην κοιλάδα του ποταμού Αλιάκμονα, στο χωριό Πολύλακκος. Σήμερα φιλοξενεί εκθέματα από την εποχή του Πλειστόκαινου, όπως απολιθώματα μαμούθ, ρινόκερων, αλόγων και ελαφιών, αλλά και πετρώματα και ορυκτά που αναδεικνύουν τον γεωλογικό πλούτο της περιοχής και

παρέχουν σημαντικές πληροφορίες για τη φυσική ιστορία της. Ένα από τα πλέον αξιόλογα εκθέματα της συλλογής είναι το κρανίο ενός προϊστορικού ελέφαντα, το οποίο ανακαλύφθηκε το 2006 στο Καλονέρι Κοζάνης. Το εύρημα, που περιλαμβάνει ολόκληρους τους χαυλιόδοντες, χρονολογείται πριν από 125.000 χρόνια. Η Παλαιοντολογική Συλλογή Σιάτιστας αποτελεί έναν πολύτιμο πόρο για την κατανόηση της γεωλογικής και παλαιοντολογικής ιστορίας της Ελλάδας.

Για περισσότερες πληροφορίες:
Τ. 24650 22254

Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας
Αντιπεριφέρεια Τουρισμού, Πολιτισμού & Περιβάλλοντος
Αντιπεριφέρεια Παιδείας & Αθλητισμού

ΔΥΤΙΚΗ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ | WEST
MACEDONIA

Περιφερειακή
Ενότητα
Φλώρινας

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΦΛΩΡΙΝΑΣ

Το Αρχαιολογικό Μουσείο Φλώρινας στεγάζεται σε διώροφο κτήριο, όπου εκτίθενται ευρήματα από ανασκαφές και παραδόσεις αντικειμένων της περιοχής της Φλώρινας. Τα εκθέματα καλύπτουν χρονικά την περίοδο από τη Νεολιθική Εποχή έως και τους Βυζαντινούς Χρόνους. Στο ισόγειο του μουσείου η έκθεση αναπτύσσεται σε τρεις ενότητες. Στην πρώτη παρουσιάζεται η γεωμορφολογία και η ιστορία της περιοχής περίπου από το 5800 π.Χ. και στις δύο επόμενες αντικείμενα από τον προϊστορικό οικισμό του Αρμενοχωρίου και γλυπτά κυρίως ρωμαϊκής εποχής από διάφορες περιοχές της Φλώρινας (όπως ανάγλυφες επιτύμβιες και αναθηματικές στήλες με ποικίλη θεματολογία, καθώς και ολόγλυφα έργα και επιγραφές). Στην τέταρτη αίθουσα εκτίθεται το ψηφιδωτό που διακοσμούσε το δάπεδο κτηρίου ρωμαϊκών χρόνων στις Κάτω Κλεινές. Στον πρώτο όροφο παρουσιάζονται εκθέματα της Ελληνιστικής Εποχής, όπως κεραμικά, πηλοπλαστικά και μεταλλικά αντικείμενα, προερχόμενα από τις ανασκαφές στις Πέτρες Αμυνταίου και στον λόφο του Αγίου Παντελεήμονα, στη Φλώρινα. Στο μουσείο στεγάζεται, επίσης, μόνιμη έκθεση συλλογής βυζαντινών χρόνων με αντικείμενα από την περιοχή των Πρεσπών, που καλύπτουν την περίοδο από τον 10ο έως τον 18ο αιώνα, ανάμεσα στα οποία ξεχωριστή θέση κατέχουν αποτοιχισμένες τοιχογραφίες, καθώς και ευρήματα από την ανασκαφή της βασιλικής του Αγίου Αχιλλείου.

Για περισσότερες πληροφορίες:

T. 23850 28206 W. <https://florina-museum.gr>

E. info@florina-museum.gr

School hopping!
Σχολικός τουρισμός
στη Δυτική Μακεδονία

24-25

Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας
Αντιπεριφέρεια Τουρισμού, Πολιτισμού & Περιβάλλοντος
Αντιπεριφέρεια Παιδείας & Αθλητισμού

**ΔΥΤΙΚΗ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ** | **WEST
MACEDONIA**

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΗΣ ΠΟΛΗΣ ΦΛΩΡΙΝΑΣ

Η ελληνιστική πόλη της Φλώρινας βρίσκεται στα νότια της σύγχρονης πόλης, στον λόφο του Αγίου Παντελεήμονα. Ιδρύθηκε τον 4ο αι. π.Χ. και καταστράφηκε στις αρχές του 1ου αι. π.Χ. από πυρκαγιά. Σήμερα στον αρχαιολογικό χώρο βρίσκονται τα κατάλοιπα της αρχαίας πόλης, όπως ήταν οργανωμένη σε οικοδομικά τετράγωνα τριών ή πέντε σπιτιών, εστίες και εγκαταστάσεις κατεργασίας σιδήρου και επεξεργασίας διάφορων προϊόντων.

Για περισσότερες πληροφορίες:

T. 23850 28206 W. <https://florina-museum.gr>

E. info@florina-museum.gr

School hopping!
Σχολικός τουρισμός
στη Δυτική Μακεδονία

26-27

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ ΠΕΤΡΩΝ ΑΜΥΝΤΑΙΟΥ

Η ελληνιστική πόλη των Πετρών είναι χτισμένη σε υψόμετρο 720 μ., σε λόφο κοντά στην ομώνυμη λίμνη, στην περιοχή του Αμυνταίου. Πρόκειται για οργανωμένη, οχυρωμένη και πυκνοκατοικημένη πόλη του αρχαίου βασιλείου της Εορδαίας, που ιδρύθηκε πιθανότατα από τον Φίλιππο Β' και αποτελεί αναδεδειγμένο και επισκέψιμο αρχαιολογικό χώρο. Η πρώτη κατοίκηση του λόφου έγινε κατά την πρώιμη Εποχή του Σιδήρου, ενώ παρατηρείται αδιάλειπτη κατοίκηση του χώρου από τον 4ο έως

τον 1ο αι. π.Χ. Η πόλη έφτασε στην ακμή της μετά τα μέσα του 2ου αι. π.Χ., οπότε πραγματοποιήθηκε η διέλευση της Εγνατίας οδού από την περιοχή. Στον χώρο οι ανασκαφές έχουν φέρει στο φως ισχυρό τείχος που περιβάλλει ιδιωτικές κατοικίες, χαρακτηριστικά δείγματα ελληνιστικής αρχιτεκτονικής, αλλά και δημόσια οικοδομήματα, όπως μια κρήνη και ένα ιερό του Δία.

Για περισσότερες πληροφορίες:

T. 23850 28206

W. <https://florina-museum.gr>

E. info@florina-museum.gr

Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας
Αντιπεριφέρεια Τουρισμού, Πολιτισμού & Περιβάλλοντος
Αντιπεριφέρεια Παιδείας & Αθλητισμού

ΔΥΤΙΚΗ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ | WEST
MACEDONIA

Οδηγός Ο παράδεισος των foodies

Εικονογράφηση: Dina Gazizova/Unsplash+

Περιφερειακή ενότητα Γρεβενών

**Τι μπορείτε
να απολαύσετε:**

- 🍴🍷 Ανεβατό
- 🍴🍷 Κασέρι
- 🍴🍷 Κοκορέτσι
- 🍴🍷 Κοντοσούβλι
- 🍴🍷 Μανιταρό-
πιτα
- 🍴🍷 Μανιταρό-
σουπα
- 🍴🍷 Ριζότο
με μανιτάρια
- 🍴🍷 Τρούφα
(μανιτάρι)
- 🍴🍷 Φέτα
- 🍴🍷 Μέλι

Φωτογραφίες:
Γιώργος Ζαρζώνης, Περικλής Μεράκος.

School hopping!
Σχολικός τουρισμός
στη Δυτική Μακεδονία

30-31

Περιφερειακή ενότητα Καστοριάς

**Τι μπορείτε
να απολαύσετε:**

- 🍴🍷 Αρμιόπιτα
- 🍴🍷 Γριβάδι
- 🍴🍷 Γουλιανός
- 🍴🍷 Σαρμάδες
- 🍴🍷 Πέστροφα
- 🍴🍷 Καβουρμάς
σαγανάκι
- 🍴🍷 Ισλί
- 🍴🍷 Τραχανόπιτα

Φωτογραφίες:
Περικλής Μεράκος.

Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας
Αντιπεριφέρεια Τουρισμού, Πολιτισμού & Περιβάλλοντος
Αντιπεριφέρεια Παιδείας & Αθλητισμού

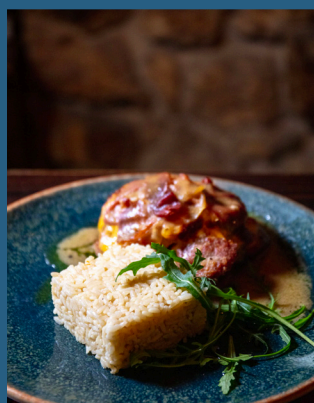
ΔΥΤΙΚΗ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ | WEST
MACEDONIA

Περιφερειακή ενότητα Κοζάνης

**Τι μπορείτε
να απολαύσετε:**

- 🍴🍴 Γιαπράκια
- 🍴🍴 Ζεματιστοί
κουραμπιέδες
- 🍴🍴 Κιχί
- 🍴🍴 Μανούρι
- 🍴🍴 Παραδοσιακές
πίτες
της περιοχής
- 🍴🍴 Σαλιάρια
- 🍴🍴 Τουλούμπες
- 🍴🍴 Μέλι
- 🍴🍴 Ριζότο
με κρόκο
Κοζάνης

Φωτογραφίες:
Περικλής Μεράκος, Δήμος Βοΐτου.

School hopping!
Σχολικός τουρισμός
στη Δυτική Μακεδονία

32-33

Περιφερειακή ενότητα Φλώρινας

**Τι μπορείτε
να απολαύσετε:**

- 🍴🍷 Αϊβάρ
- 🍴🍷 Γριβάδι
- 🍴🍷 Κεμπάπια
- 🍴🍷 Κεφτεδάκια
μακάλο
- 🍴🍷 Ξινό νερό
- 🍴🍷 Πέστροφα
- 🍴🍷 Πιπεριές
Φλωρίνης
- 🍴🍷 Τσιρόνια
- 🍴🍷 Φασολάδα
- 🍴🍷 Φασόλια
φούρνου
- 🍴🍷 Φλωρινέλα

Φωτογραφίες:
Περικλής Μεράκος.

Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας
Αντιπεριφέρεια Τουρισμού, Πολιτισμού & Περιβάλλοντος
Αντιπεριφέρεια Παιδείας & Αθλητισμού

ΔΥΤΙΚΗ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ | WEST
MACEDONIA

Wish list
**Να μην ξεχάσω
όταν βρεθώ...**

ΝΑ ΜΗΝ ΞΕΧΑΣΩ, ΟΤΑΝ ΒΡΕΘΩ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΓΡΕΒΕΝΩΝ:

- Ⓐ Να δοκιμάσω (και να αγοράσω) μανιτάρια (και όχι μόνον ένα είδος).
- Ⓐ Να πάω για σκι και snowboard στο Χιονοδρομικό Κέντρο της Βασιλίτσας.
- Ⓐ Να επισκεφτώ τον Βενέτικο ποταμό και να κάνω ράφτινγκ.
- Ⓐ Να δοκιμάσω και να αγοράσω παραδοσιακά τυριά. Κυρίως μπάτζο και φέτα.
- Ⓐ Να φωτογραφηθώ στα παραδοσιακά πέτρινα γεφύρια των Γρεβενών.

ΝΑ ΜΗΝ ΞΕΧΑΣΩ, ΟΤΑΝ ΒΡΕΘΩ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ:

- Ⓐ Να κάνω βαρκάδα στη λίμνη Ορεστιάδα.
- Ⓐ Να επισκεφτώ το σπήλαιο του Δράκου.
- Ⓐ Να ψάξω γούνες στα τοπικά μαγαζιά και να πάρω ένα μικρό δωράκι.
- Ⓐ Να περπατήσω γύρω από τη λίμνη. Πόση ομορφιά και ηρεμία!
- Ⓐ Να περπατήσω στις παραδοσιακές συνοικίες Ντολτσό και Απόζαρι και στα γραφικά σοκάκια. Τι αρχοντιά!
- Ⓐ Να επισκεφτώ τον νεολιθικό λιμναίο οικισμό στο Δισπηλιό.
- Ⓐ Να αγοράσω μήλα και φασόλια για τον χειμώνα.

Εικονογράφηση: Nicolas Crespo/Unsplash+.

School hopping!
Σχολικός τουρισμός
στη Δυτική Μακεδονία

ΝΑ ΜΗΝ ΞΕΧΑΣΩ, ΟΤΑΝ ΒΡΕΘΩ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΟΖΑΝΗΣ:

- Ⓐ Να γνωρίσω τον κόσμο του κρόκου (σαφράν) και να τον μυρίσω από κοντά. Αν προλάβω τα ανθισμένα χωράφια, θα είναι όνειρο...
- Ⓐ Να κάνω μία στάση στη Βλάστη, για να γευθώ το ξακουστό μανούρι.
- Ⓐ Να επισκεφτώ το Λαογραφικό Μουσείο του Βελβεντού.
- Ⓐ Να γλυκαθώ οπωσδήποτε με παραδοσιακές τουλούμπες και ζεματιστούς κουραμπιέδες.
- Ⓐ Να επισκεφτώ και να περπατήσω στο καταπράσινο φαράγγι του Σκεπασμένου στο Βελβεντό και να θαυμάσω τους καταρράκτες.
- Ⓐ Να δοκιμάσω παλιό (πρόβειο) στη Σιάτιστα.
- Ⓐ Να επισκεφθώ τον Άγιο Μηνά στο Εμπόριο Εορδαίας, αυτήν την επιβλητική εκκλησία
- Ⓐ Να πιω καφέ στη Νεράιδα και να θαυμάσω από ψηλά τη λίμνη Πολυφύτου.

ΝΑ ΜΗΝ ΞΕΧΑΣΩ, ΟΤΑΝ ΒΡΕΘΩ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΦΛΩΡΙΝΑΣ:

- Ⓐ Να αγοράσω φασόλια Πρεσπών. Μικρά ή μεγάλα; Τι να πάρω;
- Ⓐ Να εξερευνήσω και να περιηγηθώ στις Πρέσπες.
- Ⓐ Να κάνω παρατήρηση πουλιών (birdwatching) γύρω από τις λίμνες. Πρέπει να κάνω πολλή συχία!
- Ⓐ Να επισκεφτώ το Χιονοδρομικό Κέντρο Βίγλας-Πισοδερίου και να κάνω σκι.
- Ⓐ Να πάρω γλυκά του κουταλιού, ένα από κάθε γεύση. Ίσως και δύο...
- Ⓐ Να προμηθευτώ πιπεριές Φλωρίνης κατευθείαν από την πηγή.
- Ⓐ Να περπατήσω δίπλα στον ποταμό Σακουλέβα και να απολαύσω τη διαδρομή. Μα, υπάρχουν κι εδώ αρχοντικά; Πού γύρισε ο Αγγελόπουλος τις ταινίες του;

**School
hopping!**

Σχολικός
τουρισμός
στη Δυτική
Μακεδονία

ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

ΓΡΕΒΕΝΑ·ΚΑΣΤΟΡΙΑ·ΚΟΖΑΝΗ·ΦΛΩΡΙΝΑ

GREECE

Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας

Αντιπεριφέρεια Τουρισμού, Πολιτισμού & Περιβάλλοντος
Αντιπεριφέρεια Παιδείας & Αθλητισμού

**ΔΥΤΙΚΗ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ** | **WEST
MACEDONIA**